

kalde det, hvad dette Punkt angaar. Han mente, at Kjøbenhavn kun kunde modstaa et fortløbet Angreb, og at derfor ogsaa Landet kun kunde forsvares i kort Tid, fordi der i Bemærkningerne til Lovforslaget staa Tale om et fortløbet Artilleriangreb. Jeg skal med Hensyn hertil oplyse — og det er maaske i og for sig ret heldigt, at jeg faar Veilighed dertil, da denne Bemærkning tidligere har givet Anledning til Misforstaaelse — at naar der tales om et Artilleriangreb, saa forudsættes det som bekendt, at dette Artilleriangreb overhovedet ikke kan komme strax ved en Krigs Begyndelse. Forsvaret derimod er altsaa et Plus til, hvad der tjener til at bække Byen mod Overrumpling og Bombardement. Hvor lang Tid det kan vare, inden Fjenden kan faae det fornødne Materiel, som hører til et Artilleriangreb, samlet og ført over, og hvor stort det skal være, naar vi have den Fæstning bygget og bestykket, som nu foreligger, og som der fremdeles arbeides paa, skal jeg ikke kunne sige, men saa ganske kort Tid vil der ikke kunne medgaa dertil. Dertil kommer, at naar jeg siger, at Kjøbenhavns Befæstning er en Betingelse for at kunne forsvare hele Landet, saa er Meningen dermed ikke, at Landet skal forsvares ved Fæstningen i Kjøbenhavn, men at Hæren derved bliver frigjort. Krigen kan begynde saaledes, at Befæstningstropperne ere i Fæstningen, og at den øvrige Hær gaar til Kysterne eller til Sjælland for at forsvare Landet saaledes, som det ærede Medlem ønsker, at det skal forsvares. Man har saa til det Forsvar, som bagefter kan komme, hvis Krigen fortløbet, Kjøbenhavns Befæstning som et Tilskud til det øvrige Forsvar af Landet, som ydes gennem den mobile Hær og Flaade.

Den fungerende Ordfører (Holstein-Vedreborg): Jeg maa dog sige, at dersom det er al den Trøst, den ærede Minister giver os, at Angrebet bliver noget længere, naar Fjenden ikke kommer saa hurtigt med sit Artilleri, saa er det en temmelig ringe Trøst, efter at Krigsbestyrelsen har oplyst os om, at der ikke er Tale om at kunne forsvare den øvrige Del af Landet og ganske særlig ikke om at kunne afværge en Landgang. Efter at Fjenden har faaet en, om jeg saa maa sige, temmelig ubindret Udgang til Kjøbenhavn, indser jeg ikke, hvorfor han skulde vente ret længe med at komme. Hvad den Trøst angaar, at saa blive Hæren og Flaaden frie, skal jeg gjøre opmærksom paa, at hele Hæren kan vel ikke godt være borte fra Fæstningen, eftersom 20,000 Mand skulde være i Fæstningen (Krigsministeren:

Der tales i Bemærkningerne om den mobile Hær). Det er altsaa alene den Del af Hæren, som ikke er bunden ved Fæstningen, der bliver fri, tilligemed Flaaden med den Udvikling, den kan have faaet, naar de store Udgifter ere anvendte til dette Befæstningsanlæg; thi ud over visse rimelige og mulige Grænser kan man dog ikke tænke paa at gaa. Jeg tror nok, at hele denne Betragtning, som paa det Forsvar, der saaledes kan præsteres, vil bygge en Udbygning til et alvorligt og langvarigt Forsvar, vil den ærede Minister ikke selv lægge Vægt paa. Men er det virkelig hans Mening, vil jeg bede ham om at sige os bestemt og alvorlig, saaledes, at han kan være bunden ved, hvad han siger, hvor længe han vil garantere os, at en Fæstning som denne vil kunne holde Stand mod en Stormagt. En saadan Udtalelse vilde betyde Noget, det Andet betyder ikke Noget. Kan han ikke give os en saadan Udtalelse, tror jeg, vi maa holde os til, hvad han hidtil har sagt og gientaget i sine Motiver, at hvad der kan ventes af dette Forsvar, er i Virkeligheden saa godt som Intet.

Wagner: Jeg vilde gjerne tillade mig at dvæle et Øieblik ved det meget omtalte Spørgsmaal om Sagkundskaben. Det er gjentagende blevet fremhævet, at Sø- og Landofficererne have stilt sig ad, saaledes at de ville gaa fuldstændig forskjellige Veie. For at dette Spørgsmaal skulde have nogen som helst Interesse, maatte det antages, at man mener, at hvad baade Land- og Søofficererne ere ubetinget enige om, vilde det være rigtigt at udføre, men med Hensyn til, hvad de ere uenige om, kunde det være rigtigt at bruge den ene mod den anden; det ærede Medlem fra Middelfart (H. Jensen) har jo ogsaa antydet, at man kunde sætte Landofficererne op mod Søofficererne og Søofficererne op mod Landofficererne. Hvad angaar de Spørgsmaal, med Hensyn til hvilke de ere fuldstændig enige, kan en saadan Fremgangsmaade jo ikke bruges, og saa antager jeg, at deres Meninger der kunne have nogen Betydning. Naar jeg nu tør gaa ud fra, at det er betjendt, hvad Landofficererne ønske, og jeg saa ser, hvad en anset Søofficer under Navn har udtalt i et offentligt Blad, forekommer det mig, at der er Ting, som der er ganske god Enighed om. Der er jo nemlig i „Dagbladet“ givet Uddrag af den Piece, som skulde have været udgivet, og dette Uddrag skriver sig ikke fra „Dagbladet“'s Redaktion, men fra selve Forsfatteren, saaledes at man nok kan gjøre Regning paa, at det er temmelig autentisk. De Punkter, som Søofficererne særlig lægge Vægt paa,